

שותפים וחברים יקרים,

עם הברכה המסורתית לחג הפסח, אנו מצרפים מספר עדכונים בנוגע לפעילות מרכז מעשה השנה, והערכות לשנה הבאה.

מרכז מעשה - תהליכים מרכזיים ייחודיים לשנת 2008-9:

1. **חיזוק הקשר האסטרטגי עם בנק לאומי:** מרכז מעשה חבר לעמותת לאומי אחרי – קרן המאה למען **דור המחר** - אשר הוקמה על ידי בנק לאומי בשנת 2002. השותפות האסטרטגית בין 2 הגופים מתמקדת בתכניות השכלה למתנדבים של מרכז מעשה ומאפשרת להשלים את התנאי הבסיסי למוביליות חברתית – השלמת השכלה. מעבר לשותפות זו, עשרות עובדים מסניפי הבנק "מאמצים" קומונות של מתנדבים המתגוררים בשכונות הסמוכות לסניף. נציגי העמותה הצטרפו לבורד של מרכז מעשה השנה, ובכך הם שותפים להחלטות אסטרטגיות ותכנון קדימה. את סיכום עיקרי השותפות ניתן לקרוא בכתבה אשר התפרסמה במגזין **אטמוספירה** אשר מחולק לנוסעים במטוסי אל על (ומצורפת בזאת).

2. **שיתוף פעולה בין מרכז מעשה לקרן לאוטמן ומשרד החינוך** בנושא מנהיגות צעירה במגזר הדרוזי. תהליך רב שנתי המיועד למתן מענים לבני נוער ביישובים הדרוזיים בנושאים בלתי פורמאליים, בהדגש מנהיגות צעירה. את הפעילות יזמה ותכננה **יעל נאמן מנכ"לית קרן לאוטמן** בשותפות עם משרד החינוך. מרכז מעשה משמש כשותף בתהליך וכזרוע ביצוע לפיתוח נושא המנהיגות וההתנדבות בקרב צעירי העדה הדרוזית. בשנה זו יפעל מרכז מעשה במסגרת הפרויקט ב 5 יישובים והפעילות עתידה להתרחב ל 12 יישובים דרוזים בראייה חמש שנתית. הפרויקט ממומן בעיקר מתקציבי המדינה. פרויקט זה מאפשר למרכז מעשה להרחיב ולהעמיק את פעילותו בנושא מנהיגות צעירה בחברה הערבית, **פרויקט לו שותפה מגבית בריטניה**.

3. **תהליך אסטרטגי עם חברת שלדור:** מרכז מעשה מבצע תהליך אסטרטגי מעמיק להגדרת המשך פעילותו בעבודה משותפת עם **חברת שלדור** (מידע מפורט יותר בתקציר המצורף). עד היום, התבצעו התהליכים הבאים:

- בחינת הפרדיגמה של מרכז מעשה וביסוס הפעילות מבחינה תיאורטית (על בסיס מחקרים אקדמאים)
- בחינת זירות הפעילות של מרכז מעשה מול גורמים תחרותיים בשוק ומציאת הייחודיות המתבטאת ביכולות הליבה של הארגון
- בניית הגדרה ומיקוד אסטרטגי לפעילות של מרכז מעשה – הכוללת:
 - פעילות ליבה: המשך הפעלת מתנדבים בגילאי 18-21 במסגרות שונות, בדגש על נוער מישובי הפריפריה
 - outsourcing – מתן שירותים לגופים חיצוניים (שירותי אזרחי, תנועות נוער, ארגונים חברתיים) בנושאים המתבססים על היכולות הקיימות של מרכז מעשה
 - אגף פיתוח עסקי (חממה ליזמות ופיתוח פרויקטים העוסקים במנהיגות והתנדבות לפי צרכי השטח)
- התווית מבנה ארגוני אשר יתמוך באסטרטגיה המוצעת.

4. מרכז מעשה חו"ל – מרכז מעשה מפתח תכנית מנהיגות לצעירים יהודים מחו"ל אשר יגיעו לארץ לשנת התנדבות ויפעלו לצד מתנדבים ישראלים של מרכז מעשה. לשם כך, מפתח מרכז מעשה תכנית חינוכית העוסקת בזהות יהודית, מנהיגות, חברה ישראלית, לוח שנה יהודי וישראלי, סיורים חינוכיים בארץ ולימודי עברית. התכנית כוללת מרכיבים ייחודיים לאוכלוסייה זו בתוספת מרכיבים המועברים לכלל מתנדבי מרכז מעשה. צוות מרכז מעשה גייס משאבים להפעלה ראשונית עבור 2 קבוצות אשר יגיעו ארצה בספטמבר למשך שנה. בנוסף, מרכז מעשה יצר שותפות עם ארגונים חברתיים הפועלים בתפוצות על מנת לגייס צעירים לתכנית. התכנית תהווה פיילוט ראשון באגף "יזמות עסקית" כפי שהוגד בחלופה האסטרטגית החדשה של מרכז מעשה.
5. העמקת והרחבת שותפויות עם גופי מדינה ליצירת sustainability: העמקת והרחבת השת"פ עם המנהלת לשירות אזרחי, שיתופי פעולה עם משרד התחבורה, משרד הקליטה והרווחה לקבלת הטבות המגיעות למתנדבים מהפריפריה. בנוסף, מרכז מעשה הגיש בקשה לקבלת תקנות (שווה ערך לכסף) מהמדינה לשם הפעלת מתנדבים מהפריפריה לקראת שנה הבאה. באם הבקשה תאושר, מדינת ישראל תעביר כספים למרכז מעשה באופן ישיר ותממן מעל ל 50% מהפעילות באופן ישיר ועקיף.
6. פעילות להקמת מכינה לנערות יוצאות קווקז בבאר שבע: בשנה הבאה מרכז מעשה יפעיל בשותפות עם עמותת בת עמי מכינה לנערות יוצאות קווקז בבאר שבע. המכינה הינה יוזמה של פדרציית ניו יורק אשר זיהתה את הצורך ופנתה למרכז מעשה בבקשה להפעיל מכינה זו. לאחר שנת הערכות: בניית תכנית חינוכית וארגונית וגיוס המתנדבים- עתידה המכינה להיפתח המכינה בספטמבר 2009. המכינה תפעיל כ 15 מתנדבות יוצאות קווקז, תושבות העיר באר שבע ותכלול שלושה מרכיבים: התנדבות מקצועית ואפקטיבית לאורך זמן, הכשרה למנהיגות ותהליכי השכלה (השלמה ו/או שיפור בגרויות והכנה ללימודים אקדמאים)
7. סמינרים ואירועים ייחודיים:
- **סמינר מיון בגבעת חביבה** – בסמינר השתתפו מאות מועמדים לפרויקטים השונים של מרכז מעשה. היום אנו בעיצומו של תהליך המיון. לסמינר הגיעו בפעם הראשונה בני נוער מהפריפריה אשר שמעו על מרכז מעשה באופן עצמאי (ולא באמצעות ימי חשיפה שלנו בבתי הספר ובארגונים חברתיים). עובדה זו מראה על ביסוס ומיצוב של מרכז מעשה בחברה הישראלית כמרכז להתנדבות ומנהיגות לנוער תושב הפריפריה.

- **סמינר אמצע שנה** : הסמינר השנה נחלק לשני מוקדים מפאת הגידול במספר המתנדבים השנה. הסמינרים התמקדו בהעצמה למנהיגות דרך המפגש הרב תרבותי. סמינר צפון עסק בנושא זהות אישית בחברה רב תרבותית בדגש על המפגש היהודי ערבי. סמינר דרום עסק בבניית חזון חברתי משותף למדינת ישראל בקבוצות מעורבות ובדגש של המפגש של דתיים וחילוניים.

- **כנס באר של המועצה לשלום הילד**- המועצה הלאומית לשלום הילד היא הגוף הגדול והוותיק מסוגו בישראל, העוסק בפעילות מגוונת ומקיפה למענם של כל הילדים בישראל. כנס באר שבע עוסק במדיניות בתחומי החינוך, הרווחה והבריאות בהקשר של ילדים ונוער ואף מאורגן בשיתוף מלא של בני נוער. הכנס נערך זו השנה השמינית כאשר חצי מקבוצות בני הנוער המשתתפים בכנס הגיעו מפרויקט מנהיגות צעירה של **מרכז מעשה וקרן רש"י**. בני הנוער הכינו את הרקע לפתיחת המושבים השונים בכנס בתהליך לימודי והעצמתי אינטנסיבי אשר נמשך כחצי שנה.

הערכות לקראת 2009-10:

כפועל יוצא של התהליך האסטרטגי, ולאחר ניתוח הנסיבות הכלכליות הוחלט כי בשנת הפעילות הבאה ייעשה מאמץ לשמור על נפח ליבת פעילות העשייה של מרכז מעשה ובנוסף להתמקד בהעמקת יכולות מקצועיות וארגוניות (גיוס מתנדבים מהפריפריה, הכשרה ופדגוגיה, השמת מתנדבים ותכניות המשך לבוגרים). כל זאת במטרה לבסס את מרכז מעשה כגוף בעל השפעה מרכזית בנושא התנדבות ומנהיגות בחברה הישראלית.

פעילות הליבה של מרכז מעשה הוגדרה בארבע זרועות ביצוע עיקריות:

1. שנת התנדבות לצעירים יהודים בדגש על תושבי הפריפריה (במסגרות שנת שירות, נח"ל קהילתי, שירות לאומי ואזרחי).
2. שנת התנדבות למתנדבים מהחברה הערבית (במסגרות שנת התנדבות, שירות לאומי ואזרחי).
3. מדרשה למנהיגות והתנדבות – המדרשה בעיר עכו תפעיל את המכינה הקדם צבאית, ובעתיד תהפוך למרכז למידה, הכשרה, והפעלה לחניכי המכינה, ומתנדבים מהארץ ומחו"ל.
4. המרכז למנהיגות וזהות ערבית - מרכז נעורים במראר כמרכז אזורי לפיתוח תוכניות להתנדבות ומנהיגות נוער וצעירים בחברה הערבית.

